

מדינת ישראל
משרד הפנים
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

שאלות ותשובות – הנחיות לעבודה לפי תקנות לשעת חירום – נכון לתאריך 24.3.2020

תודתנו לסגן הממונה על השכר וצוותו על הסיוע בגיבוש המענה לשאלות

- 1. שאלה מיהו עובד חיוני?**
תשובה: עובד אשר המנהל קבע לפי שיקול דעתו ובכפוף להוראות הדין כי הוא נדרש לעבודה, או עובד שמחויב לעבוד מכח הוראה בדין.
- 2. שאלה? מי קובע את רשימת העובדים החיוניים ברשות המקומית?**
תשובה: על פי תקנות שעת חירום (הרחבת הסכם יציאה לחופשה על המגזר הציבורי הרחב בשל נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 להלן: "תקנות ההרחבה" וההסכם הקיבוצי, את רשימת העובדים החיוניים יקבע ראש הרשות המקומית או מנכ"ל הרשות או מזכיר הרשות המקומית בהתאם להסמכה לכך על ידי ראש הרשות המקומית באישור מנכ"ל משרד הפנים (להלן: "המנהל"). סה"כ העובדים ברשימה לא יעלה על המכסה שהותרה להעסקה כקבוע בסעיף 2(ב)(11) לתקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה), התש"ף-2020 (להלן – "תקנות ההגבלה") (ככלל עד 30% מכלל עובדי הרשות כמפורט בסעיף 5 להלן). על הרשימה לכלול את כלל התפקידים הנחוצים לצורך הרציפות התפקודית של הרשות כקבוע במכתבנו לרשויות מיום 18.3.2020.
- 3. שאלה מיהו עובד רגיל?**
תשובה: עובד שלא הוגדר שעובד חיוני.
- 4. שאלה? כיצד נקבעת ספירת העובדים ברשות המקומית?**
תשובה: סה"כ עובדי הרשות המקומית הינם כלל העובדים לרבות מתנדבים, לרבות מי שמועסק או נותן שירותים באופן יומי בחצרי הרשות המקומית, בין שמתקיימים בינו לבין הרשות יחסי עבודה ובין שלא מתקיימים. לא יבואו במניין; רב רשות מקומית, עובד סוציאלי שמונה לפי חוק, ומי שעיקר עיסוקו בפינוי אשפה או עובד במוקד עירוני לרבות מוקד חירום וחדר מצב. לגבי עובדים אלה, נציין כי אינם נכללים בהגדרת "עובד חיוני" והם אינם נכללים בהגבלות הקבועות בתקנות ההגבלה – כלומר ניתן להמשיך ולהעסיקם כרגיל.

מדינת ישראל
משרד הפנים
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

בנושא עובדים שעיקר עיסוקם בפינוי אשפה נבהיר כי הם כוללים את עובדי הטיאוט ברשות המקומית.

יובהר כי עובד המועסק בחלקיות משרה ייספר כעובד אחד לעניין מכסת העובדים החיוניים.

5. **שאלה: האם נבחרי ציבור ראש רשות וסגנו כלולים במכסה של הרשות?**

תשובה: נבחר ציבור, ראש רשות וסגנו אינם עובדים ואין לכלול אותם במכסת העובדים ברשות המקומית, יחד עם זאת יש לפעול בתשומת לב להוראות משרד הבריאות.

6. **שאלה: כיצד ניתן להוסיף עובדים לרשימת העובדים החיוניים במקרה ולא ניצלתי את המכסות?**

תשובה: לא, אנא ראו פירוט לתנאים החריגים בשאלה שבע.

7. **שאלה: האם אפשר להפעיל את הרשומים כחיוניים ברוטציה?**

תשובה: בהתאם להנחיות הממונה על השכר והסכמי עבודה מיום 22.03.2020, לא ניתן לעשות רוטציה בין העובדים על אף האמור, ראשי המנהל להחליף עובד חיוני הנעדר מעבודתו בעובד כשיר אחר. זאת בנסיבות המפורטות להלן בלבד, ולתקופת ההיעדרות בלבד:

- (1) העובד החיוני נעדר משום שמצוי בבידוד (משום שהיה במגע הדוק עם חולה או משום שרופא קבע לגביו כי היה במגע הדוק עם חולה ב-14 הימים האחרונים), והוא אינו יכול לבצע את תפקידו בשל כך;
- (2) העובד החיוני נעדר מעבודתו עקב מחלה;
- (3) העובד החיוני נעדר בשל ימי אבל (ככל שזכאי להם לפי כל דין או הסכם החל לגביו);
- (4) העובד החיוני נעדר לצורך שירות מילואים לפי צו 8;
- (5) העובד החיוני נעדר בשל חופשת לידה והורות.

במשך תקופת ההחלפה יראו בעובד המחליף כעובד חיוני. לאחר תקופת ההחלפה, חוזר העובד המחליף לסטטוס של עובד רגיל.

מדינת ישראל
משרד הפנים
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

8. שאלה: האם יש חריגים למכסת ה-30%?

תשובה: מנכ"ל משרד הפנים רשאי להורות כי מספר העובדים שיוגדרו כחיוניים, או מספר העובדים המותר לשהייה בו זמנית ברשות מקומית יהיה 35 אחוזים ממצבת העובדים, וברשות המונה פחות מ-10,000 תושבים (לפי נתוני הלמ"ס) – 50 אחוזים ממצבת העובדים.

9. שאלה: אילו עובדים ברשות מוחרגים מהוראות תקנות ההגבלה?

תשובה:

- א. עובדים שעיקר עיסוקם בפינוי אשפה לרבות טיאוט ידני;
- ב. עובדים שעיקר עבודתם במוקד שעת חירום, המוקד העירוני, מוקד החירום וחדר המצב;
- ג. רבני ערים;
- ד. עובדים סוציאליים שהוסמכו על ידי שר העבודה;
- ה. ראש הרשות וסגנו;

10. שאלה: האם ניתן להכניס עובד ליתרה שלילית בימי חופשה?

תשובה: ככל שלא קיימת יתרת זכות של ימי חופשה לעובד הוא ישהה בימי חופשה שנתית כמקדמה על ימי החופשה להם יהיה זכאי בעתיד. לגבי עובד אשר יסיים את העסקתו אצל המעסיק בטרם יהיה זכאי למכסת חופשה ממנה תנוכה המקדמה שניתנה לו על חשבון ימי חופשה עתידיים - תבוצע התחשבות בגין ניצול החופשה כאמור, במסגרת גמר חשבון, באופן שהמקדמה תנוכה מכל תשלום המגיע לעובד בסיום העסקה. כמו כן, יצוין כי לפי ההסכם הקיבוצי, התחשבות תוכל להיעשות באמצעות קרן חופשה, והכל בהתאם לכללים שייקבעו בהסכם קיבוצי שיחתם לעניין זה בהמשך. בכל מקרה, לא ניתן להוציא עובדים לחל"ת.

11. שאלה: האם העובדים במשמרות נכללים במכסת העובדים החיוניים הנדרשת לאישור?

תשובה: כל העובדים נספרים במכסה. לדוגמא, במקום שבו נוהגות משמרות באופן קבוע, אם ביחידה יש 15 עובדים המועסקים ב-3 משמרות, 5 עובדים בכל פעם, מסביב לשעון, הם יספרו כ-15 עובדים, על אף שבכל משמרת יועסקו רק 5 עובדים. יובהר כי עובד המועסק בחלקיות משרה ייספר כעובד אחד לעניין מכסת העובדים החיוניים.

מדינת ישראל
משרד הפנים
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

12. שאלה: מה לגבי העובדים שהוגדרו כלא חיוניים ויצאו לחל"ת?

תשובה: בהתאם להנחיות הביטוח הלאומי, עובדים ברשויות המקומיות שההסכם הקיבוצי לא חל עליהם (עובדים שעתיים, מדריכים שעתיים, מלווה בהסעות שעתיות ועובדים פרויקטאליים המועסקים בפרויקט שממומן בלפחות 50% ממקור תקציב חיוני ומועסקים ברשות במשך פחות משלוש שנים), יהיו הרשויות רשאיות להוציאם לחל"ת כאשר עובדים אלה יוכלו להגיש תביעות לקבלת דמי אבטלה ככל שהם עומדים בתנאי הזכאות.

13. שאלה: מה לגבי כל העובדים השעתיים, שאינם חיוניים ברשות המקומית?

תשובה: הנושא הינו לשיקול דעת הרשות המקומית מי שלא נכלל בסעיף התחולה של ההסכם הקיבוצי ניתן להוציאו לחל"ת. עובד כזה העומד בתנאי הזכאות יוכל לקבל דמי אבטלה מהביטוח הלאומי.

14. שאלה: האם מכסת 30% כוללת את עובדי הקבלן החיוניים?

תשובה: כן, ככל שהם שוהים במתקני הרשות באופן יומי.

15. שאלה: האם עובדי הביטחון יכולים להיות סמבצ"ים במוקד?

תשובה: מוקד חירום מוגדר כמוקד מוניציפלי, מוקד ביטחוני וחדר מצב וכפי שפרטנו בשאלה 5 שלעיל.

16. שאלה: עד מתי תקפות תעודות מחלה לעובד רגיל?

תשובה: בהתאם להנחיית הממונה על השכר (סעיף 4 (ז), נקבע כי: תעודת מחלה שהונפקה לפני יום 15.3.2020 (לא כולל) ואשר חלה לגבי התקופה שלאחר יום 21.3.2020, תוכר גם לגבי התקופה שלאחר יום 21.3.2020, אך ללא הארכה, רק למשך הזמן שנקבע במועד ההנפקה, שחל לפני יום 15.3.2020.

לדוגמא - אם ביום 12.3.2020 הונפקה לעובד תעודת מחלה ל-14 ימים, היא תקפה עד ליום 25.3.2020 כולל. כיוון שהתעודה הונפקה לפני 15.3.2020 גם הימים 22.3.2020-25.3.2020 נחשבים ימי מחלה ומשולמים בגינם דמי מחלה.

מדינת ישראל
משרד הפנים
אגף בכיר בקרת הון אנושי ברשויות המקומיות

תעודת מחלה שהונפקה בתקופה שמיום 15.3.2020 ועד יום 21.3.2020 (כולל), תוכר לכל היותר לגבי התקופה שעד יום 21.3.2020 (כולל). תעודת מחלה שהונפקה לאחר יום 15.3.2020 לא תוכר לגבי התקופה שמיום 22.3.2020 ועד יום 16.4.2020 (כולל).

לדוגמא - אם התעודה הונפקה ביום 16.3.2020 והיא בתוקף עד ליום ה-23.3.2020, העובד יקבל ימי מחלה רק עבור הימים 21.3.2020-16.3.2020. החל מיום 22.3.2020 העובד יהיה בימי חופשה.

תעודת מחלה שהונפקה לאחר שהחלה תקופת ההסכם (לאחר יום 22.3.2020) - לא תוכר כיום מחלה והעובד יהיה בחופשה.

יוער כי לפי ההסכם הקיבוצי על אף האמור לעיל, תעודת מחלה בין אשפוז בבית חולים או מחלה קשה יידונו בוועדת מעקב.

17. שאלה: האם ניתן להעסיק מתנדבים בתקופת החירום?

תשובה: תקנות ההגבלה חלות על מתנדבים המועסקים באופן יום-יומי בחצרות הרשות. לפיכך, ככל שמדובר בהעסקת מתנדבים לתקופת החירום, שהתנדבותם אינה מתבצעת בחצרי הרשות אלא מתנדב בחוץ, בבתים במשימות כגון: הבאת סלי מזון, סיוע לאוכלוסייה מתקשה וכיו"ב, לא נספר במסגרת הגבלת עובדים במקום עבודה. יחד עם זאת, הפעלת המתנדבים תעשה בשים לב לתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - הגבלת פעילות), התש"ף-2020 והנחיות משרד הבריאות.

18. שאלה: האם בסמכות הרשות המקומית להפעיל שמרטפיות לטובת הצוותים הרפואיים

באמצעות סייעות שיצאו לחופשה?

תשובה: ככל שהרשות תגדיר את הסייעות כחלק ממכסת העובדים החיוניים בכדי שיתפעלו את השמרטפייה האמורה. כמו כן לא תתאפשר רוטציה של סייעות. לעניין זה נציין כי קיים נוהל הפעלת חינוך בלתי פורמלי לילדי עובדי מערכת הבריאות שגובש בין משרד הבריאות למשרד החינוך ואושר ע"י משרד האוצר.